

הסרטים

פרמינגר נגד הנאצים

השבוע הגיע אוטו פרמינגר, במאי אכי סוודס, אל עיר מולדתו וינה, כשבאמתחתו, כרגיל, תוכנית גרנדיוזיות.

הפעם המדובר הוא בהסרת סרטו היחד הקרוינאל, הן בקורתיו של קרדי נאל אינצור, החשמן האוסטרי האנטישמי, שבשעתו פעל לשם הצבעת האוסטרים בעד השתלטות של היטלר על ארצם.

ההכנות להסרה עוררו בעיות ויכוחים רבים באירופה כולה, ובאוסטריה בפרט. כי פרמינגר, ברח מוינה לארצות-הברית עם כניסת היטלר, ובקיא היטלר פרשת החשמן אינצור, נתקל בקשיים כראש ובראשונה מצד הכנסיה הקתולית, שלא התלהבה מהסכוי שאחר מבחירה יושמן בפומבי.

החווה היה מוכן. תחילה בררו אנשי הכנסיה מיהם המשתתפים בסרט. כשנודע שלצידה של רומי שיינר יופיע קורד יורגנס בתפקיד החשמן, הם הודיעו: יורגנס לא נמצא בעיניהם ראוי לגילום דמותו של הוד קדושתו.

אך הסערה פרצה כשפרמינגר הודיע שחלק מן הסרט יוסרט בווינה, בתוך כנסית סטפן, מקור רשמי של הכנסיה האיסטית מיהר להכריז: אין הכנסיה חושבת כלל לעזור לדיי פרמינגר, באיושהי צורה, כי עבודתו על סרט זה.

אולם פרמינגר, הזכור לנו היטב מזמן הסרט אנטודוס, בתור האיש שהשיג מן המדינה כל מה שרצה — ראה את הנולד. היה באפשרותו לנפנף בחווה חתום על ידי נציגי-הדת, המרשה לו לצלם בתוך הכנסיה כאוות-נפשו. הוא העיר, בדרך אגב, שלא יחס לתבוע לדין את מפריי-החווה. מזכירו של הארכיבישוף קינג הוינאי, החליט לתקוף בחזית אחרת. הוא ניסה להשפיע על פרמינגר שיטנה בתסריט כמה קטעים הנוגעים לאינצור.

הגיב פרמינגר, בדבריו לכתב העולם הזה בווינה:

„לעשות מאינצור דמות חיובית? לא ער לה כלל על דעתו! גרדפתי עליי הנאצים כאן, ואני יודע בדיוק מהם התפקידים שמילא אינצור בזמן הכיבוש של היטלר. אני יכול להבטיח לך, שבמה שנוגע ליחסי נאצים-יהודים, הוא בהחלט לא יהיה דמות חיובית!“

שחקנים אוהרה ומטיוארט סטרטוס מקצועי לגברת

סרטים

הובס הוא הובס

מר הובס בחופשה (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) חזר ממנה כשהוא זקוק באופן דחוף ביותר לחופשה נוספת. מר הובס (גימי סטיוארט) שהוא סמך טוט מקצעי, הנשוי לגברת הובס (מורין אוהרה), למד קצת מאוחר מדי שילדים ואשה חוקית מהווים מטרד ציבורי מסוכן לבעל היוצא לנופש.

אלם בינתיים עבר על הבנקאי מסנר לואיס, המגמגם בצורה לא מפריעה, חודש של יסורים נוראים בוילה מיושנת, אותה שכר על פת-הים. כי דוקא בהודמנות זאת נתקלה משפחתו העניפה — האשה הילדים והנכדים, בשטף בעיות-יסוד. הוא כמובן לא יכול היה לעצום עיניים מפני שהוא היה הלא סטרטוס רן-לב. הוא נאלץ לפתור את כולן: כשגברת הובס השתוקקה להתרחק, הפך הוא מיד לאינסטלטר, מפני שהאינסטלציה המקומית היתה במצב גרוע ביותר. כשבתו בת הטיפש-עשרה ישה בדוקה לקיר במסיבה, מפני שאף חתיך לא המין אותה לרקוד (היה לה גשר פלדה ב-שניים) נעשה הובס הטוב לסרסור ושילם המישה דולאר לכל אחד מהחבורה כדי שכן יזמינו. שלא תיגלד עם תסביכים. כש-חגנו זרק את בתו הבכורה, התנדב הובס לשכן את אה בונה, כדי לאפשר לבנה ה-קטן לזרוק צעצועי-מתכת על פרצופו של סבא. כשבאו אורחים עם טונות מזודות, מי היה הסבל? נכון.

לא סבל כדלל. כי הובס היה הובס של סיבלותיו.

וכן חולפת לאיטה מסכת יסורים של הובס הקדוש, דרך ויאה דולרווה של מערכות מספר אחד, שתיים, שלוש, ארבע, חמש. במערכה שש ושבע — אין שינוי. שמונה-שעשר — אותו הדבר. במערכה 11 מסכם הבנקאי המעונה עד כמה נהרסה חופשתו. גם ב-12.

במערכה 13, כשהצופה הנאמן, מתחיל סוף-סוף להשתתף בצערו, מסדר אותו הובס, ואומר שבצעם הוא לא סבל בכלל מכל החופשה הזאת, ושאשתו כבר שכרה את החילה גם לקייץ הבא. גימי סטיוארט הוא שחקן קומדיית מוצ' לח מאד, אבל לא תמיד הקומדיית הן מוצלחות.

נקיטיות עם כרוב

צרות של צרות (חג, תל-אביב, אר-צות-הברית) הוא חלק מביעור החמץ היכללי, שעורכים מפיצי הסרטים לכבוד ה-פסח. או אולי סבורים הם שלא די במרוך לסדר, וכדי להזכיר את צרות מצרים, הם מוציאים לשוק חזרה המיועדת רק לשלר שת הבנים האחרונים שבהגדה.

המתנה התגיגית היא הפעם קומדיה עם תודעה יהודית. כל מה שקורה בה מתר-חש בצילו של גאננסטר צנוע, בעל בית הימורים כנבארה הנושא את השם האמרי-קאי המובהק ברני פרידמן.

„ברני הקצב“ (פיל סילברס) הוא הובס הגדול, המוצץ את כספם של שואפי הכדור האמריקאים הילדים, אוכל נקניקיות עם קצרת כרוב חמוץ, דוהף את כולם בעזרת שומרי ראש שכירים ומתנהג כאילו הוא ולא קולומבוס גילה את אמריקה. ללמדך מהיכן משיגים יהודי אמריקה כספים למגבית.

מצחקי וגם מאדף. זה מה ששייך לתודעה היהודית. מלבד זה יש בקומדיה גם חלקים שצריכים להצחקי: מנהל בית ההימורים (טוני קורטיס) מסתבך ברומן עם ית מה בת 6 (קלייר וילקוקס) ועם זמרת הבאה למועדונו לשיר פומנים אך שרה שירי לכת. כששומעים אותם רוצים כולם ללכת. טוני הטוב מעדיף אמנם את הקטינה אבל החוק מלמד אותו שאם כבר, אז עליו לשאת על צוארו את השתיים גם יחד.

ואם לא די בזה יש בסרט גם השכלה גיאוגרפית: סיור מקיף וממצה בממלכת השעשועים של ואלט דיסני — דיסנילנד. מה שמקשר בין כל החלקים הוא מלל אינפנטילי, חוסר טעם משווע והעדר מוח לט של הגיון. זהו עלבון אישי ופרטי לכל צופה. אילו היו מסריטים סרט כזה בארץ, היה יכול לשמש שציר נפלא לע' ועזאל, כמו אף מילה למוהגושטיין למשל. אבל כיון שהוא בא מארצות-הברית אין מה לדאוג. יש לו סיכויים טובים ללכת.

החרכה

תיאחק

המאבק למען ביטול המימשל הצבאי לא נסתיים.

המאבק לביטול המימשל הצבאי אך החל.

מאבק זה, המבטא את השאיפות הנעלות ביותר של המוני אזרחי ישראל, עיברים וערבים כאחד, הוא חלק מן המערכה למען החופש, הדמוקרטיה והשוויון במדינה.

מאבק זה — אין לו מכשיר אחר מאשר ההתנדבות ההמונית של בעלי הרצון הטוב בקרב שני העמים.

איש לא ישא בעולו, אלא

אתה!

מולגו עומד הכוח המקובץ של חסידי המימשל הצבאי, המגינים בכל כוחם על אינטרסים אפלים, שאין להם קשר כלשהו עם ביטחון המדינה — אלא החותרים תחתיו. לרשותם עומדים מנגנונים גלויים ומכשירי-סתר, ואמצעים כספיים בלתי מוגבלים.

בעזרת מכשירים אדירים אלה עלה בידי חסידי המימשל הצבאי לסלף את רצון העם, לסכל את הגשמת ההבטחות המוצהרות של המפלגות ולקנות רוב כוזב בהצבעת ה-20 בפברואר בכנסת. באותו יום, בו נתגלה ברחוב ובכנסת הרצון הבורר לבטל את מימשל-הקולן, הם הוכיחו כי בכוחם לשחד טיעות שלמות, להש-פיע על חברי-כנסת בודדים ולרכוש את הקולות הדרושים להחלטה המחפירה.

רק פעולה ציבורית רצופה, שיטתית ובלתי-סופקת — מסוגלת

לגייס את הכוח הציבורי הדרוש כדי למנוע את הישנות שערורי

ריית ה-20 בפברואר, ולהבטיח כי ב-20 בפברואר הבא תימחק

החרפה אחת ולתמיד.

פעולה זו זקקה למתנדבים ולאמצעים. מול כוחות-הסתר של שוחרי המימשל, תקום תנועה גלויה של שוחרי הדמוקרטיה. מול קרנות-הסתר של חסידי המימשל, תקום קרן ציבורית גדולה למען ביטול המימשל הצבאי.

הוועד היהודי-ערבי לביטול המימשל הצבאי, שנשא בעול הי

פעולה העיקרית לגיוס דעת-הקהל במאבק זה, קורא לך: הצי

טרף אל שורותינו!

שלח את תרומתך לקרן-המאבק לביטול המימשל

הצבאי!

הוועד היהודי-הערבי לביטול המימשל הצבאי

פניות ותרומות נא להפנות לכתובת: ת. ד. 9406, חיפה.

ספורט

כדורגל

פועלי-און

במסגרת ההתאחדות לכדורגל, רשומות מספר קבוצות מבני המיעוטים. חלקן עדיין עצמאיות, אך רובן הולכות ומאבדות את צביונן הפרטי, כאשר עסקן זה או אחר מחליט לשלם מסל-התחדות, בדמות הצ-טרפות המועדון לשורות הפועל. אחת מאלה, קבוצת הפועל הערבית מהכפר טירה, אירחה למשחק-ליגה את קבוצת ה-פועל מראש-העין.

כאיזו באצטרדיון מצרי. ייתכן ש-בעוד חודש, הצעונה שתי הקבוצות בהפי-גנות ה-10, במאי בקריאות „פועלי כל העולם — התאחדו.“ אך במשחק-הליגה הייתה האחדות רחוקה משתי קבוצות ה-פועל. בדקה ה-80 של המשחק פרצו המוני צופים אל המגרש, החלו בחילופי מכות עם השחקנים גרמו למהומה שהסתיימה ב-קטטה המונית.

סיפרו אנשי הפועל ראש-העין: „פתאום מצאנו את עצמנו מוקפים בצעירים משתי ללים, שהיכו בנו ללא הבחנה. ניהמנו עוד יותר, כאשר שמענו קריאות לחיי עבד אל נאצר. הרגשנו כאילו אנו משחקים ב-איצטרדיון המרכזי בקאהיר, ולא במדינת ישראל.“

גירסת אנשי הכפר הערבי טירה, הייתה שונה: „אמנם נכון שקהל פרץ למיגרש, אך היה זה לאחר שהשופט לא הצליח ל-השתלט על המשחק, וגרם לטעויות רבות שחיימו את האוירה. יתכן שנשמעו קרי-אות לחיי הנשיא המצרי, אך אלה באו מצעירים בלתי אחראים. זה יכול היה לקרות גם בכל מקום אחר.“

„השופט אשם במעט.“ אנשי ראש העין החליטו שאלה היו פגיעות על רקע לאומי. מכתבים נשלחו לשר הבטחון, ולכל העדות ההסתדרות, בדרישה לקרוא את אנשי טירה לסדר. הוקמה ועדת-חקירה, ולאחר דיונים מספר נקבע:

- התקריא לה היתה על רקע לאומי.
- השופט אשם לא במעט כאשר הת-רחש במגרש.
- אנשי טירה נדרשים לגלות את המיתפרעים, כדי שאפשר יהיה להעמידם לדין.
- אך המסקנה שהרגיעה את המתלוננים יותר מהכל, הייתה: אם אומנם נשמעו ב-טירה קריאות לחיי עבד אל-נאצר, הרי שאלה לא באו מפי צעירים חברי הפועל.

אינדונו למראה

קונגרס הפדרציה האסיאתית בכדורגל עומד להתיים החודש בפנאנג שבמאליה. ישראל הוזמנה להשתתף בישיבות. התער-ירה הבעייה העיקרית: מי יהיה הנציג המאושר שיסע למזרח-הרחוק? אנשי „הגוש“ (מכבי וביתר), העלו את הרעיון לשגר לשם את שלום זיסמן, יו"ר הועד האולימפי מטעם מכבי. מדוע דווקא זיסמן שאינו חבר הנהלת ההתאחדות ל-כדורגל? גם לכן היתה תשובה: בימים שקדמו למשחקי אסיה בגאקארטה, אינדו-נזיה, נסע מי שהיה אז יו"ר הוועד ה-אולימפי מטעם הפועל, יצחק פנאי. הוא נסע אומנם בשליחות הועד האולימפי, אך על פקודת השלום לכרטיס הטיסה, חתם גזבר ההתאחדות לכדורגל. אם פנאי נסע אז בכספי ההתאחדות, מדוע לא יסע הפעם זיסמן בצורה דומה? אלא שנסיעה זו לא גרמה למשבר. במהרה נמצא הפתרון: מזכירה האדמוני של ההתאחדות לכדורגל, יוסף („אינדונו“) דגן, נבחר לייצג את ישראל בקונגרס.